

Levensverzekeraars boeken

Premievolume iets lager door beleggingspolis

De Nederlandse levensverzekeraars hebben vorig jaar een historisch verlies geleden van meer dan € 5 mld. Het brutopremievolume is in 2008 iets gedaald tot € 25,8 mld. Dat is volledig toe te schrijven aan een sterk teruggelopen omzet uit beleggingspolissen.

De levensverzekeringsbranche is vorig jaar zwaar in de rode cijfers gedoken, zo blijkt uit de bij toezichthouder DNB gedeponeerde jaarcijfers over 2008. Daarmee wordt de recordwinst uit 2007 direct gevolgd door een recordverlies: het nettoresultaat verslechterde van bijna € 7 mld winst tot € -5,6 mld. In de afgelopen 25 jaar werd het resultaat van de levensverzekeraars alleen in 2002 met rode cijfers geschreven: € -0,6 mld. Het technisch resultaat in Leven komt eveneens uit op een historisch dieptepunt: cijfers van het Centrum voor Verzekeringstatistiek (CVS) tonen een min van € 5,4 mld. Marktleider Nationale-Nederlanden, die in 2007 dankzij een vrijval van voorzieningen nog de grote aanjager was van de winststijging, heeft vorig jaar met een verlies van € 2,3 mld de grootste duikeling in nettoresultaat gemaakt. DNB voorziet zware tijden voor de levensverzekeraars, onder meer omdat hun kostenniveau hoog is. De verliezen op eigen beleggingen liepen vorig jaar bij de levensverzekeraars op tot € 6,2 mld. Extra voorzieningen voor de compensatieregelingen voor beleggingspolissen drukten het eindresultaat verder met ruim € 2 mld. Volgens De Nederlandsche Bank hebben levensverzekeraars het onder meer moeilijk "door de introductie van banksparen en de Woekerpolis-affaire". Verder zou de markt weinig ruimte bieden voor groei. Bovendien vindt DNB de kosten in Europees perspectief gezien hoog. "Deze worden veroorzaakt door het intensieve gebruik van tussenpersonen als distributiekanaal en de complexiteit van Nederlandse levensverzekeringsproducten."

Per maatschappij

Van de 65 aan DNB rapporterende levensverzekeraars hebben er 43 verlies geleden. Zij noteren gezamenlijk een negatief resultaat van € 5,8 mld. Daar kunnen de 22 winstgevendende maatschappijen slechts € 262 mln aan nettowinst tegenoverstellen.

Vier verzekeraars buigen het resultaat om van verlies naar winst. Onder hen is Legal & General, dat een nettoresultaat boekt van € 9,6 (-0,2) mln. De maatschappij schrijft dat toe aan de "prudente beleggingsfilosofie". "Circa twee derde van onze balans is gekoppeld aan een beleggingsverzekering. De rest bestaat uit traditionele verzekeringen."

De inkomsten uit die producten worden vooral belegd in staatsobligaties. "Wij hebben geen vastrentende waarden die gerelateerd zijn aan hypotheek of afhankelijk zijn van hun waardering van de status van obligatieverzekeraars. We hoeven dan ook geen voorzieningen op te nemen voor de kredietcrisis."

Van de twintig grootste levensverzekeraars weten verder alleen Allianz (€ 11,3

Jaarboek

Brutopremie

Recordverlies

Beleggingspolis

Aegon boekte vergeleken met de andere grote levensverzekeraars goede resultaten.

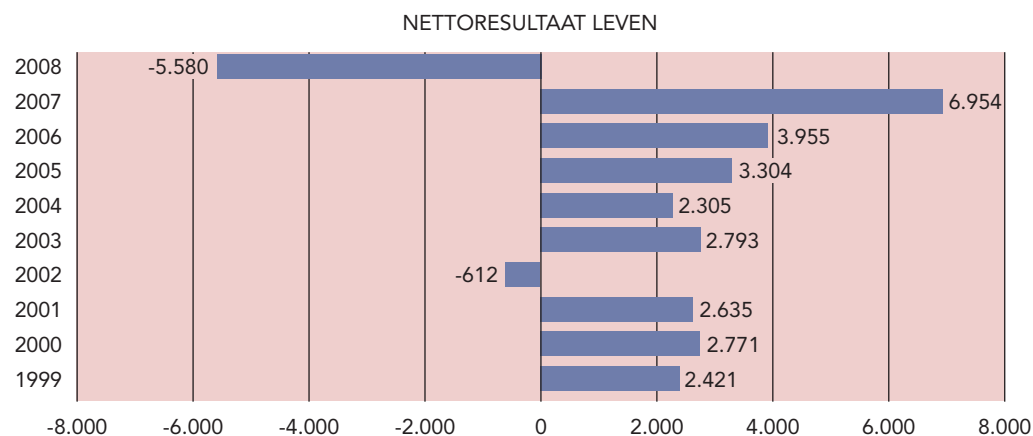
historisch verlies in 2008

mln) en Generali (€ 11,0 mln) winst te maken. Bij de maatschappijen met de slechtste resultaten vinden we de partijen terug die met een compensatieregeling voor beleggingspolissen zijn gekomen. Delta Lloyd komt uit op € -482 (+529) mln en ASR noteert € -497 (+498) mln. Reaal verliest netto € 410 mln, tegen nog € 158 mln winst in 2007. Achmea, dat een eigen regeling heeft ontwikkeld voor klanten met een beleggingsverzekering, boekt na NN het slechtste nettoresultaat: € -596 (+247) mln. In totaal gaat bij 31 maatschappijen het resultaat van plus naar min.

Pensioenverzekeraar en Aegon-dochter Optas, in 2007 na NN al de meest winstgevendende maatschappij, heeft nu de beste cijfers, al is de winst ook daar fors teruggelopen: € 146 (706) mln. Het Aegon-concern springt er trouwens relatief goed uit: de nummers twee en drie qua winst zijn Aegon Nabestaandenzorg (van € 27 mln naar € 43 mln) en Spaarbeleg Kas (van € 45 mln naar € 17 mln). Aegon Leven, na NN de grootste levensverzekeraar van ons land, houdt het verlies bovendien beperkt vergeleken met andere top 10-verzekeraars: het nettoresultaat over 2008 bedraagt € -3 (+86) mln.

Brutopremie

De enorme teruggang in de verkoop van beleggingspolissen is voor het eerst duidelijk terug te vinden in de brutopremiecijfers: in alle vier de deelcategorieën die betrekking hebben op polissen voor risico van de polishouder is een omzetzdaling waarneembaar. In totaal verliezen

de verzekeraars zo'n € 1 mld aan premieinkomsten uit beleggingsverzekeringen: zij komen uit op € 10,6 (11,6) mld (-8,6%). Het sterkst is de afname bij de collectieve beleggingskoopsommen: die geven ruim € 550 mln toe.

Ondanks die klap is de totale koopsomomzet in 2008 toegenomen, zij het minimaal. Dat komt vooral door een groei van 40% in de collectieve garantiemoedsommen, die bijna € 900 mln extra in het laatje brengen. De beleggingsvariant van de pensioenkoopsommen gaat 21% achteruit in omzet. Het accent in het koopsomsegment verschuift dus duidelijk naar gegarandeerde pensioenregelingen. De collectieve levenmarkt zet de groei voort: het aandeel van de pensioen-

verzekeringen in de totale levensomzet is toegenomen tot 34,3% (33,1%) dankzij een premiegroei tot € 9,1 (8,8) mld.

Individueel

Het individuele levenbedrijf zet na een stagnatie van het premie-inkomen in 2007 een daling in: een omzet van € 17,3 (17,6) mld betekent een nog alleszins bescheiden te noemen krimp van 1,8%. De individuele beleggingspolis levert in 2008 nog € 6,2 (6,6) mld aan premies op. Volgens de CVS-cijfers zit die daling 'm vooral in de spaarverzekeringen en de beleggingshypotheken. Voor 2009 zal die afname vast en zeker veel sterker zijn: de levenproductie is in de eerste helft van het jaar al met 30% gedaald, waarbij de omzet uit nieuwe beleggingsverzekeringen inmiddels te kampen heeft met een halvering.

Het effect van de introductie van banksparen op de levenproductie is alleen engszins meetbaar aan de hand van de uitgestelde lijfrentepolissen. Bekend is dat vorig jaar 28.000 bankspaarrekeningen zijn geopend ten behoeve van pensioenopbouw. Daartegenover stonden 82.000 (95.000) nieuwe uitgestelde lijfrentepolissen. Dat betekent een daling van 14%, die overigens veel minder sterk is dan in 2007, toen 23% minder van dergelijke polissen werd gesloten.

Inclusief de tot € 633 (614) mln gestegen inkomsten uit het buitenland komen de in ons land actieve maatschappijen tot een totaal premievolume van € 26,4 (26,5) mld.

Levenbedrijf 2008-2007			
	2008	2007	verschil
periodieke premies			
individueel voor risico verzekeraar	4.375.999	4.338.419	0,87%
individueel voor risico polishouder	5.359.218	5.516.109	-2,84%
collectief voor risico verzekeraar	1.637.701	1.629.831	0,48%
collectief voor risico polishouder	2.303.093	2.307.828	-0,21%
Totaal periodiek	13.676.011	13.792.187	-0,84%
premies ineens			
individueel voor risico verzekeraar	6.722.696	6.644.880	1,17%
individueel voor risico polishouder	849.134	1.131.089	-24,93%
collectief voor risico verzekeraar	3.038.469	2.172.600	39,85%
collectief voor risico polishouder	2.101.437	2.653.953	-20,82%
Totaal koopsom	12.711.736	12.602.522	0,87%
indirect bedrijf	58.465	68.894	-15,14%
totaal inclusief buitenland	26.446.212	26.463.603	-0,07%
minus buitenland	633.371	613.825	3,18%
Totaal levensverzekeringen	25.812.841	25.849.778	-0,14%
(x € 1.000)			